

BEROEPSCHRIFT

Kaatsheuvel, 25 juli 2009

Aan:

Rechtbank Breda,
Sector Bestuursrecht,
Postbus 90110,
4800 RA te Breda,

Indiener:

Stichting Erfgoed Kaatsheuvel (hierna: STERK),
statutair gevestigd en kantoor houdend te Kaatsheuvel,

Dr. Ariënsplein 2
5171 KA KAATSHEUVEL
0416 27 89 71
info@sterkkaatsheuvel.nl
www.sterkkaatsheuvel.nl

1 Bestreden beschikking:

Dit beroepschrift richt zich tegen de beschikking d.d. 17 juni 2009, kenmerk CFI/OND-2009/45698M (hierna: de beschikking) van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: de Minister).

De beschikking betreft de beslissing op het bezwaarschrift van STERK van 27 oktober 2007, aangevuld bij brief van 10 december 2007, tegen het besluit van de Minister d.d. 20 september 2007 waarbij het verzoek d.d. 28 juni 2006 van STERK tot aanwijzing ex artikel 3 Monumentenwet 1988 (hierna: Mw) als beschermd monument van de Parochiekerk "Sint Jozef" en de bijbehorende pastorie, gelegen aan het Wilhelminaplein 2-3 te Kaatsheuvel, gemeente Loon op Zand, (hierna: de kerk) is afgewezen.

Bij de bestreden beschikking heeft de Minister het bezwaarschrift van STERK gegrond verklaard wegens motiveringsgebrek, en het oorspronkelijke besluit d.d. 20 september 2007 op dit punt herzien en vervangen door de bestreden beschikking, met de volgende conclusie:

"Conclusie:

Gelet op het voorgaande concludeer ik dat de kerk met pastorie St. Jozef te Kaatsheuvel ten tijde van het aanwijzingsbeleid van het MSP monumentwaardig waren en ondanks verwijdering van interieuronderdelen thans nog steeds aan de MSP-criteria voldoet. Er wordt echter niet voldaan aan het, ten opzichte van MSP, nieuwe beleids criterium "topmonument". Van een dermate uitzonderlijk monument dat ik gebruik zou kunnen of moeten maken van mijn afwijkingsbevoegdheid (art. 4:84 Awb), is dan ook geen sprake. Er

zijn meer kerken uit het Interbellum die de aangehaalde cultuurhistorische waarde vertegenwoordigen en die getuigen van de ommezwaai in de kerkenbouw.

Niettemin verdient het aanbeveling om nader in overleg te treden om mogelijkheden tot passend hergebruik te onderzoeken.

Nu het een gebouwd object betreft dat is vervaardigd vóór 1940, en niet is gebleken van feiten of omstandigheden die zouden moeten leiden tot afwijking van de Tijdelijke beleidsregel 2007, wordt het object, conform artikel 2 van de Tijdelijke beleidsregel 2007, NIET aangewezen als beschermd monument”.

De Commissie voor de bezwaarschriften van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: de bezwaarschriftencommissie) heeft , nadat op 7 oktober 2008 een hoorzitting is gehouden, de Minister geadviseerd omtrent de afdoening van het bezwaarschrift van STERK. Het advies dateert van 9 februari 2009.

2 Bijlagen bij het beroepschrift

De volgende bijlagen behoren bij dit beroepschrift:

1. Bestreden beschikking d.d. 17 juni 2009
2. Advies van de Commissie voor de Bezwaarschriften van het Ministerie van OCW d.d. 9 februari 2009
3. Pleitnotities STERK ten behoeve van de hoorzitting van de bezwaarschriftencommissie d.d. 7 oktober 2008
4. Aanvullende stukken van STERK ten behoeve van de hoorzitting van deze bezwaarschriftencommissie, omfattende:
 - a. Analyse en waardering St. Jozefkerk (Dr. G. Vermeer, Drs. D. Rackham, Dr. B. van Hellen Hubar, 15 september 2008), hierna te noemen: de Analyse;
 - b. Reactie STERK op punt 8 van het Ambtsbericht RACM (thans: RCE) d.d. 19 september 2008
 - c. Reactie STERK op punt 5 Ambtsbericht
 - d. Bijlagen genummerd 1 t/m 5
5. Ambtsbericht RACM (thans: RCE) d.d. 28-02-2008, naar aanleiding van het bezwaarschrift van STERK
6. Bezwaarschrift van STERK d.d. 27 oktober 2007, met aanvulling d.d. 10 december 2007, met de bijbehorende bijlagen (genummerd 1 t/m 18).
7. Oorspronkelijke beschikking van de Minister d.d. 20 september 2007
8. Advies van de Raad voor Cultuur d.d. 15 december 2006
9. Herhaald advies van de Raad voor Cultuur d.d. 1 augustus 2007
10. Overige positieve adviezen/erkenningen:
 - a. adviezen monumentencommissie Loon op Zand
 - b. brief provincie verzenddatum 01-05-2007
 - c. Bond Heemschut aan Stichting STERK d.d. 28-08-2008
 - d. Heemkundekring Loon op 't Sandt aan College B&W Loon op Zand 24-06-2006
 - e. Gemeenteraad Loon op Zand:
 - Notulen Raadsvergadering 21-12-2006
 - Notulen Commissie openbare ruimte 06-12-2006
 - f. Professor Dr. A.J. Bijsterveld aan Stichting STERK d.d. 19-09-2008
 - g. Task Force Toekomst Kerkgebouwen d.d. 02-12-2007
 - h. Ingenieursbureau Moons
 - i. (i-j) Cuypersgenootschap (volgt)
11. Statuten STERK en uittreksel handelsregister KvK
12. Garantieverklaring Woningcoöperatie WSG en Mandemakers
13. Machtiging procesvertegenwoordiging (volgt bij de zitting)
14. Cuypersbulletin jaargang 13, nr. 4 december 2008
15. Recente kleurenfoto's van de ligging /ruimtelijke omgeving van de kerk
16.
 - a. Sint Jozef Podium
 - b. ontwerp Compositie V architectenbureau
 - c. referentieprojecten herbesteding

3 Belang STERK

De Minister heeft STERK terecht aangemerkt als enerzijds “belanghebbende” in de zin van art. 3 Mw bij haar verzoek tot aanwijzing, en anderzijds als “belanghebbende” in de zin van art. 8: 1 in samenhang met art. 1:2 leden 1 en 3 Awb .

STERK is gezien haar statutaire doelstelling en gelet op haar feitelijke werkzaamheden volledig of vooral gericht op behoud en bescherming van monumenten in de gemeente Loon op Zand in het algemeen, en van de kerk in het bijzonder. De feitelijke werkzaamheden van STERK hebben sedert haar oprichting (in april 2006) vrijwel volledig in het teken gestaan van de beoogde toekenning van de monumentenstatus aan de kerk.

4 Erkenningen door de Minister

Voor de beoordeling van dit beroep is het van belang vast te stellen dat de Minister onder meer de volgende feiten erkent:

- De Tijdelijke beleidsregel 2007 wijkt, waar het gaat om de mogelijkheid om bedreigde topmonumenten aan te wijzen, in geen enkel opzicht af van de voorafgaande Tijdelijke beleidsregels 2004, inclusief de bijbehorende toelichting, en 2006. De beleidsregels 2007 en 2006 zijn voortzettingen van die van 2004. Onder welk beleidsregime ook, voorzien is in de mogelijkheid van aanwijzing!;
- De bij de Tijdelijke beleidsregel 2004 behorende toelichting (gepubliceerd in Staatscourant) is van toepassing;
- De inhoud van deze toelichting is ook maatgevend;
- De kerk wordt bedreigd met sloop gevolgd door nieuwbouwoontwikkeling;
- De kerk is monumentwaardig en moet als “van algemeen belang” worden beschouwd (voldoet aan art. 1 Mw.);
- De kerk voldeed en voldoet nog steeds aan de MSP-criteria;
- De kerk is in het MIP/MSP inhoudelijk positief getoetst, het niet aanwijzen gebeurde destijds niet op inhoudelijke gronden;
- De kerk is uniek qua stedenbouwkundige waarde en opzet (ligging aan het Wilhelminaplein);
- Het advies van de Raad voor Cultuur is van groot belang waar het gaat om de beoordeling of sprake is van een bedreigd topmonument

5 Gronden van het beroep

De door STERK in haar bezwaarschrift en pleitnotities aangevoerde gronden tegen de afwijzing van het aanwijzingsverzoek worden in deze beroepsprocedure uitdrukkelijk gehandhaafd. Deze gronden en de toelichting daarop dienen als hier herhaald en ingelast te worden beschouwd.

In het kort komen de beroepsgronden neer op het volgende:

- de discretionaire bevoegdheid van de Minister is aanzienlijk minder discretionair dan hij doet voorkomen
- de beschikking mist een toereikende en deugdelijke motivering
- de beschikking is niet duidelijk en niet ondubbelzinnig (genoeg)

- de Minister heeft niet, althans niet in voldoende mate, alle in aanmerking te nemen belangen en gezichtspunten meegewogen.

Kort en bondig: de Minister kon in redelijkheid niet komen tot afwijzing van het aanwijzingsverzoek van STERK.

STERK zal de beroepsgronden hierna verder uitwerken.

5.1 Hoe discretionair is de discretionaire bevoegdheid van de Minister?

Inderdaad is het kennelijk destijds de bedoeling van de wetgever geweest dat de Minister bij de uitoefening van zijn aanwijzingsbevoegdheid ex art. 3 Mw. zich een eigen oordeel vormt en daarbij een eigen afweging maakt, waarbij hij niet alleen het advies van het college van B&W, maar ook dat van de Raad voor Cultuur dient te betrekken, aan welke adviezen volgens de wetgever grote betekenis moet worden toegekend.

Dat betekent uiteraard nog niet dat de Minister volstrekte vrijheid heeft om geheel naar eigen bevind van zaken te handelen. Integendeel. Dat zou immers neerkomen op willekeur.

De aanwijzingsbevoegdheid is -ook, of juist, in onderhavig geval- veel gebodener dan de Minister voorspiegelt.

De discretionaire marges zijn veel beperkter, omdat:

- de Minister "gebonden" is aan het positieve advies van de Raad voor Cultuur; en
- de kerk een 'vergeten' monument is dat, positief getoetst en geselecteerd onder MIP/MSP, destijds aangewezen en geregistreerd had moeten zijn.

5.2 "Bindend" advies van de Raad voor Cultuur.

De Minister overweegt:

"Art. 3 van de Mw 1988 bevat een discretionaire bevoegdheid. Dit betekent dat, ook wanneer de RvC meent dat er sprake is van een topmonument, ik kan besluiten om niet aan te wijzen" (blz. 4 onderaan);

En:

"Bij een positief advies van de RvC ("topmonument") wordt bezien op basis van welke argumenten de RvC tot het positieve oordeel kwam en of dit inderdaad voldoet in het licht van het uitermate terughoudende aanwijzingsbeleid voor het tijdvak 1850-1940. Het uitgangspunt is immers: niet aanwijzen" (blz. 6 bovenaan. Onderstreping door STERK).

De Minister gaat hier duidelijk in de fout.

De restrictie in zijn aanwijzingsbeleid is reeds gelegen in de omstandigheid dat gebouwen van vóór 1940 slechts worden aangewezen als (en zodra) zij kwalificeren (niet als gewoon monument maar) als "topmonument". Bij de beoordeling of sprake is van zodanige uitzondering (wel of geen topmonument?), behoort de terughoudendheid van het aanwijzingsbeleid verder dus geen enkele rol meer te spelen. Daarbij gaat het duidelijk niet om subjectieve beoordeling van wat de Minister in het licht van zijn beleidsuitgangspunt nog waardevol genoeg vindt om te bewaren en te beschermen,

maar uitsluitend om een toetsing aan de hand van objectieve (wetenschappelijke) waarderings- en beoordelingsmaatstaven.

De Minister stelt zijn motivering (m.b.t. de vraag of er sprake is van een topmonument) in de bestreden beschikking geheel of in ieder geval teveel in dienst van zijn rigide beleidsuitgangspunt. Zijn wens (niets van vóór 1940 aanwijzen) is teveel de vader geweest van de gedachte (de kerk is de kwalificatie topmonument niet waardig). De minister heeft qua waardestelling naar een wenselijke uitslag toe geredeneerd. Hij zoekt als het ware “een stok om de hond te slaan”.

De Minister stelt zijn vermeende *beleidsvrijheid* (m.b.t. gebruikmaking van zijn *aanwijzingsbevoegdheid*) ten onrechte gelijk aan volstreekte *beoordelingsvrijheid* (t.a.v. de *kwalificatie* wel/geen topmonument). Ten aanzien van deze laatste vraag bestaat geen enkele beoordelingsruimte- of vrijheid, in te vullen naar eigen smaak. Deze kwalificatievraag is niet overgelaten aan het eigen, vrije inzicht van de Minister. Objectief-wetenschappelijke, vakinhoudelijke beoordelingscriteria vormen hier de enige maatstaf. Het is een vraag voor de beantwoording waarvan specifieke deskundigheid is vereist.

Daartoe is nu juist het advies van de Raad voor Cultuur bedoeld.

Dit advies is wettelijk en beleidsmatig vereist en bovendien gaat het hier om een onafhankelijk en onpartijdig *deskundigen*advies.

De Minister erkent zelf dat bij de toetsing wel/geen topmonument aan het advies van RvC “groot belang” moet worden toegekend (blz. 4 midden).

Dit is overigens een “understatement” van wat de toelichting bij de Tijdelijke beleidsregel 2004 op dit punt inhoudt (het zij herhaald, deze toelichting is ook in de ogen van de Minister maatgevend!).

In die toelichting staat -veel dwingender en imperatiever- vermeld (zie paragraaf 2)

“Ik zal mijn beslissing [op een aanwijzingsverzoek m.b.t. bedreigde topmonumenten, ook van vóór 1940] pas nemen nadat ik de Raad [voor Cultuur] heb gehoord. De Raad kan in zijn advies aangeven of hij van mening is dat er sprake is van één van de uitzonderingsgronden op basis waarvan ik toch tot aanwijzing zou moeten overgaan. Ik zal mij vooral op de deskundigheid van de Raad voor Cultuur verlaten, waar het gaat om de beoordeling of er sprake is van een topmonument. Dat geldt nadrukkelijk ook voor mogelijke topmonumenten uit de periode van vóór 1940. Gelet op de hoofdregel van deze beleidsregel dat in beginsel niet tot aanwijzing wordt overgegaan, heeft de Raad juist de mogelijkheid om bij de beoordeling van de verzoeken de aandacht primair te richten op mogelijke (bedreigde) topmonumenten”.

De Minister geeft hier expliciet aan dat daar waar het gaat (niet om de **aanwijzing** als *monument*, maar) om de **kwalificatie** als *topmonument*, aan de expertise van de RvC doorslaggevend gewicht zal worden toegekend.

Dan gaat het vervolgens niet aan om het door de RvC in eerste instantie gegeven, en nogmaals bevestigde, positieve *onafhankelijke* en *onpartijdige* deskundigenadvies gewoonweg met een eigen opvatting omtrent die kwalificatie weg te redeneren, als die kwalificatie van de RvC de Minister slecht uitkomt in het licht van het stringente aanwijzingsbeleid. De Minister kan niet, zoals hier, volstaan met het beargumenteren van zijn redenen voor zijn afwijkende waardestelling.

De vaststelling of in een concreet geval sprake is van een topmonument, wordt in genoemde toelichting expliciet overgelaten aan de RvC. Krachtens eigen beleid van de Minister moet het advies dus de facto als een *bindend* advies worden aangemerkt, dat door de Minister (voetstoots) gevolgd kan en moet worden. Dit laatste kan slechts anders zijn als de Minister gemotiveerd aantoont dat het RvC-advies een apert ondeugdelijk advies is, d.w.z. dat het naar inhoud of wijze van totstandkoming zodanige gebreken vertoont dat de Minister het redelijkerwijze niet of niet zonder meer aan het waarde-oordeel “topmonument” ten grondslag kon leggen. Daarvan is geen sprake, althans de Minister heeft dit niet gesteld, laat staan gemotiveerd aangetoond.

De Minister stelt slechts (blz. 5, tweede alinea) dat hij het RvC-advies “onvoldoende krachtig vindt” om de kerk als topmonument te kwalificeren. Wat de Minister wel of niet voldoende krachtig vindt en welke eigen opvatting hij daaromtrent huldigt, is echter niet de maatstaf. Bij een positief deskundigenoordeel van de RvC **moet** de Minister dat volgen, tenzij het aantoonbaar gebrekkig is (quod non).

Daarbij valt ook in aanmerking te nemen dat de Minister aan de RvC, na het negatieve college-advies, uitdrukkelijk heeft gevraagd nader te motiveren waarom de RvC dit advies niet deelt. Na deze “double check” diende de Minister met extra motivering te komen waarom het herhaalde RvC toch niet gevolgd kon worden.

Dit bindende karakter van het advies van de RvC (inzake de kwalificatie topmonument) wordt ook goed onderkend door de bezwaarschriftencommissie, waar deze in haar advies aangeeft (blz. 7 onderaan) dat het miskennen van het advies van RvC een schending oplevert van het vertrouwen in de RvC dat de Minister blijkens de toelichtingen op de achtereenvolgende beleidsregels zo expliciet heeft uitgesproken.

Voor zover al ruimte aanwezig is om van de door de RvC gegeven kwalificatie “topmonument” af te wijken (quod non), geldt in ieder geval het vereiste dat dit uitdrukkelijk en deugdelijk gemotiveerd geschiedt (3:50 Awb) en dat aan een dergelijke motivering zeer zware eisen moeten worden gesteld. Gaat het om een deskundigenadvies (zoals hier) dat juist betrekking heeft op een “technisch” vraagstuk waarvoor de wetgever en de Minister zelf de tussenkomst van een deskundige (de RvC) noodzakelijk achten, dan zal afwijking niet kunnen zonder dat door de Minister contra-expertise is gevraagd aan andere deskundige(n). Naast de eigen opvatting van de Minister (waarmee het ambtsbericht van de rijksdienst RCE moet worden gelijkgesteld, de RCE is geen (extern) adviesorgaan), is er geen enkele opinie van een deskundige in dit dossier aanwezig die steun geeft aan de eigen opvatting van de Minister.

Kortom:

- de Minister heeft geen ruimte om van het RvC-advies inzake de kwalificatievraag af te wijken;
- voor zover die ruimte al beperkt aanwezig mocht zijn, dient de Minister aan de hand van overtuigende contra-expertise van andere (onafhankelijke) deskundigen aan te tonen dat het RvC-advies ondeugdelijk is
- volstrekt onvoldoende en ongenoegzaam is dat de Minister het RvC-advies als “onvoldoende krachtig” weegt
- aan de motivering door de Minister moeten zeer zware eisen worden gesteld
- aan die eisen wordt in casu niet voldaan, en de Minister kan onmogelijk (alsnog) daaraan voldoen.

5.3 Vele andere positieve adviezen/waarderingen.

Al het vorenstaande geldt temeer nu er naast het herhaalde RvC-advies een indrukwekkende hoeveelheid overige positieve adviezen/waarderingen aanwezig is, van meerdere gezaghebbende deskundigen (zowel binnen als buiten de overheid). Al deze waarderingen, die door STERK in de bezwaarprocedure uitdrukkelijk onder de aandacht van de Minister zijn gebracht, bevestigen en bekrachtigen voluit dat de kerk een topmonument is dat in aanmerking moet komen voor aanwijzing.

STERK heeft in haar pleitnotitie de volgende gezaghebbende instellingen en personen vermeld:

- De onafhankelijke deskundige Dr G. Vermeer van de Universiteit van Amsterdam is positief (zie de overlegde contra-expertise, de Analyse, bijlage 4a)
- Adviesbureau Res nova komt in de waardenmatrix van de contra-expertise tot een hoge tot zeer hoge score (bijlage 4a zie punt 4 blz. 16)
- De Monumentencommissie Loon op Zand is positief (zowel rijksbescherming als gemeentelijk monument), tot drie maal toe heeft deze commissie (ook een wettelijk ingesteld adviesorgaan van deskundigen) geadviseerd tot en aangedrongen op bescherming, in uitvoerig gemotiveerde adviezen (bijlage 10a)
- Hetzelfde geldt voor de raadscommissie Openbare Ruimte, Economische Zaken, Toerisme en Recreatie (zie tekst advies B&W d.d. 06/12/2006) (bijlage 10g) en Raadsvergadering (bijlage 10f) 21/12/2006
De provincie is positief (zie bijlage 10b)
- De Taskforce Toekomst Kerkgebouwen is positief (bijlage 10h)
- de Bond Heemschut, een landelijke vereniging tot behoud van cultuurgood, is positief (zie bijlage 10c)
- de heemkundekring "Loon Op 't Sandt" (bijlage 10d)
- Specialist ir M. Moons, Architect bna (lid Duurzaamheidsraad Prov. NB, Bestuur monumentenwacht, bestuur Monumentenvereniging de Langstraat, Bestuur Federatie Noord-Brabantse monumentenzorg voormalig lid welstandscommissie en monumentencommissies Den Bosch, Zaltbommel en Helmond, huidig lid monumentencommissie Tilburg. Extern deskundige bij het MSP (bijlage 10i)
- professor dr. Arnoud-Jan Bijsterveld, hoogleraar Cultuurgeschiedenis Brabant aan de Katholieke universiteit Brabant is positief (zie bijlage 10e)
- het Cuypersgenootschap, ook een onafhankelijke autoriteit, is positief (zie bijlage 10j)

Hoe is het in hemelsnaam mogelijk dat de Minister, tegen alle positieve waarderingen door verschillende deskundigen in, eigenwijs (d.w.z. niet gesteund door enige externe deskundigenrapportage) is blijven volhouden dat de kerk weliswaar een zeer waardevol monument is, maar toch net geen topmonument?

Door deze overvloed aan positieve waarderingen wordt duidelijk dat de Minister zich volledig isoleert van de rest van de vakwereld.

5.4 En nóg een positief advies.

Aan deze lijst van positieve erkenningen kan thans ook nog eens het oordeel van de bezwaarschriftencommissie worden toegevoegd. Ook dit advies wordt door de Minister gewoon ter zijde gesteld. Ten onrechte.

Bovendien doet de Minister het -geheel ten onrechte- voorkomen dat de bezwaarschriftencommissie slechts een motiveringsgebrek aanwezig acht en dat de motivering voor de beslissing slechts verbetering behoeft. Dit is een onjuiste weergave van het advies van de commissie. Zij geeft de Minister niet alleen een onvoldoende voor de motivering van het primaire besluit, maar gaat veel verder door in de overwegingen van het advies ook een helder inhoudelijk oordeel te geven: wat de commissie betreft zou de Minister in de heroverweging de kerk moeten aanwijzen als beschermd rijksmonument!! De commissie overweegt onder meer:

- dat zij niet de opvatting deelt dat er geen sprake is van zodanig bijzondere feiten en omstandigheden dat afwijking van het uitgangspunt niet gerechtvaardigd is (blz. 7 bovenaan); en voorts (zie blz. 8)
- dat voor haar genoegzaam vast staat dat de kerk met pastorie een topmonument is;
- dat zij instemt met de bevindingen van de Raad voor Cultuur over de schakelwaarde van de kerk in het werk van De Bever, en evenzeer tussen de traditionele architectuur uit die periode en die uit de wederopbouwperiode;
- dit ook vanwege de hoge complexwaarde van de kerk en de stedenbouwkundige waarde door zijn ligging aan het plein;
- dat de kerk vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde moet worden aangemerkt als een nationaal of internationaal erkend monument van de Nederlandse architectuur, hetgeen door de Minister niet is weersproken;
- dat, nu er bovendien sprake is van bedreiging, de commissie meent dat onder de werking van de Tijdelijke beleidsregel de kerk als beschermd monument voor aanwijzing in aanmerking zou zijn gekomen;
- dat, ware de Tijdelijke beleidsregel 2009 van toepassing, ook is voldaan aan de criteria van die beleidsregel (art. 4);
- en dat er geen argumenten zijn voor de stelling dat met het aanwijzen van de kerk sprake zal zijn van bescherming van méér van hetzelfde.

Het eindadvies van de bezwaarschriftencommissie houdt in dat het primaire besluit wordt vervangen door een nieuw besluit dat is voorzien van een draagkrachtige motivering "*met inachtneming van hetgeen in dit advies is overwogen*". Hetgeen impliceert: aanwijzen!

De Minister heeft dit advies, door met een nieuwe motivering tot hetzelfde besluit te komen, gewoonweg naast zich neergelegd.

5.5 Eigenlijk een topmonument, maar ook weer net niet?

Uit de motivering van de Minister kan overigens niet worden afgeleid dat de Minister de kerk duidelijk en overtuigd buiten de categorie "topmonumenten" vindt vallen. Integendeel. Hij twijfelt zichtbaar, om uiteindelijk tot de bevinding te komen dat -vooral vanwege zijn terughoudende beleid- de kerk **toch net niet** als topmonument mag worden aangemerkt. Terwijl dat wel degelijk had

gekund, de Minister had op basis van zijn eigen waardering evengoed de andere (positieve) kant op kunnen redeneren en het RvC-advies met gemak aan een positieve beslissing ten grondslag kunnen leggen. Zijn terughoudendheid is evenwel de reden dat de Minister de kerk het nadeel van zijn twijfel geeft, in plaats van het voordeel.

Dit dubbele gevoel van de Minister blijkt ook duidelijk uit de voorlaatste zin van zijn conclusie. Daarin geeft hij aan dat de kerk weliswaar door hem niet als topmonument wordt gekwalificeerd, maar dat het aanbeveling verdient om in overleg te treden over behoud van de kerk. De Minister beseft natuurlijk dat zijn weigering sloop impliceert, en daarom dringt hij tegelijkertijd aan op overleg om dit gevolg van zijn beslissing te voorkomen.

Hiermee handelt de Minister in strijd met – de intentie van – de Monumentenwet. Wie de geschiedenis van de monumentenzorg in Nederland kent – en daarmee de grondslagen voor de huidige Monumentenwet – weet dat deze vanouds gestoeld is op de zorg die het Rijk heeft voor het verdwijnen van waardevolle getuigenissen van geschiedenis en kunst die op lokaal niveau bedreigd worden. Deze zorg is vanaf 1875 omgezet in een verantwoordelijkheid die ten slotte even geleidelijk als systematisch uitmondde in regelgeving. Het vreemde nu is dat de Minister deze verantwoordelijkheid belijdt door aan te dringen op behoud van een kerkcomplex waarvan hij in het volle bewustzijn erkent dat dit voldoet aan de termen van een rijksmonument, zonder daar de consequentie van te nemen. Want hoewel de Monumentenwet nu juist voor dit soort gevallen in het leven is geroepen en er inhoudelijk een stevige onafhankelijke onderbouwing ligt om het gebouw tenminste het voordeel van de twijfel te geven als topmonument, weigert de minister gebruik te maken van zijn bevoegdheid.

Dit was nog te begrijpen geweest, indien er al heel veel uitzonderingen waren geweest, maar – zoals tijdens de hoorzitting bij de bezwaarschriftencommissie van de zijde van de minister al werd aangevoerd – is er tot dusver niet één uitzondering gemaakt op dit beleid. Navraag bij de RCE leerde dat men überhaupt niet in staat is te achterhalen of er ooit uitzonderingen zijn toegelaten (zie bijlage 3. = Pleitnotitie 3 bijlage .6). De minister kan dus ook in dat licht bezien totaal niet motiveren waarom hij in dit bijzondere geval géén gebruik maakt van zijn bevoegdheid. Door de verantwoordelijkheid voor het toekomstig behoud naar een ander bestuursniveau door te schuiven en de zijne daarvoor niet te gebruiken, kan gesproken worden van een vorm van bestuurlijke ongehoorzaamheid die volledig in strijd is met de elementaire beginselen van behoorlijk bestuur.

5.6 De inhoud van de waardering door de Minister.

STERK is hierboven reeds uitvoerig ingegaan op de formele/procedurele kant van het adviestraject.

Daarnaast moet de eigen waardering van de Minister ook inhoudelijk worden verworpen.

STERK heeft in haar bezwaarschrift met aanvullende stukken en in haar pleitnotities al veel hierover gezegd. STERK verwijst korthedshalve naar die stukken.

De Minister erkent in de bestreden beschikking reeds een aantal voor de waardering relevante elementen. Die staan derhalve vast.

Voor zover de Minister de in het RvC-advies en de Analyse gegeven zienswijze in de bestreden beschikking betwist, volstaat de Minister slechts met een ontkenning zonder de bestreden gezichtspunten met draagkrachtige motivering te weerleggen.

Daarom bereiden de deskundigen van STERK een repliek voor, waaruit blijkt dat op de inhoudelijke waardering door de Minister in de bestreden beschikking heel wat af te dingen is. Deze vakinhoudelijke repliek zal aan de rechtbank worden nagezonden zodra deze gereed is. Deze repliek is volgens STERK overigens van subsidiair belang, omdat haar primaire stelling is dat het de Minister niet vrijstond om het RvC-advies (dat bovendien wordt gesteund door vele andere positieve erkenningen) niet te volgen.

Vooralsnog wil STERK volstaan met de opmerking dat een wetenschappelijke weerlegging vanzelfsprekend niet bestaat uit het geven van meningen, maar gestoeld dient te zijn op systematische analyse en synthese. Andermaal blijkt dat een eigen onafhankelijk onderzoek door de Minister niet heeft plaats gevonden en de argumenten van zowel de RvC als die van drie wetenschappelijk geschoolde deskundigen gepareerd worden met ongefundeerde ontkenningen en niet ter zake doende relativeringen.

Daarmee wordt ten minste het *principium charitatis* geweld aan gedaan (the principle of sanity). De Minister had gelet op de erkende kwaliteiten van deze deskundigen er van uit horen te gaan dat hetgeen zij te melden hebben hout snijdt – vooral bezien in het licht van de reeds genoemde positieve adviezen – en dat het niet aangaat om daar uitsluitend *pour besoin de la cause* een ontkenningstrategie op los te laten. Dat is niet alleen onwetenschappelijk, maar draagt ook niet bij aan een zorgvuldige besluitvorming terwijl het nog minder van *fair play* getuigt.

Dat de Minister een “dissenting opinion” heeft en de waardering van de Jozefkerk door deze kenners niet erkent, doet aan een erkenning van gezaghebbende huize vanzelfsprekend niet af.

5.7 Niet alleen geen beoordelingsvrijheid (m.b.t. de kwalificatievraag), maar óók geen beleidsvrijheid (m.b.t. de aanwijzingsbevoegdheid)

Als gezegd is de Minister ten onrechte van mening dat ook wanneer er (volgens de RvC) sprake is van een topmonument, hij niettemin kan besluiten om niet aan te wijzen.

Uit de toelichting bij de beleidsregels van de Minister blijkt immers glashelder dat, zodra een van de drie door de Minister genoemd uitzonderingsgevallen zich voordoet, dus bijvoorbeeld indien een gebouw als topmonument te kwalificeren is, de Minister zal aanwijzen. Enige verdere belangenafweging is dan verder niet aan de orde.

Dit ligt ook in de rede. Beleidsuitgangspunt is immers dat in beginsel niets van vóór 1940 wordt aangewezen. Indien de drie hoge uitzonderingen zich dan bij incident voordoen, moet aanwijzing zonder meer volgen. Anders houdt het beleid in dat volstrekt niets zal worden aangewezen.

Zie toelichting Tijdelijke beleidsregel 2004, par. 2:

“Concreet betekent dit dat ik...slechts bij hoge uitzondering tot aanwijzing zal overgaan, namelijk:
a. indien het gaat om een topmonument, waarvan het voortbestaan wordt bedreigd;

- b. ...
- c. ...”.

En par. 4:

“In afwijking van de hoofdregel dat er tijdelijk geen beschermde monumentenstatus zal worden verleend, zal ik in drie met name genoemde gevallen wel tot aanwijzing overgaan.

- a. *Bedreigde topmonumenten (...)*”.

Ergo:

zo art. 3 Mw al een discretionaire aanwijzingsbevoegdheid inhoudt, heeft de Minister die bevoegdheid tot een volledig gebonden bevoegdheid gemaakt daar waar het gaat om aanwijzing van een monument dat (zoals hier) als topmonument kwalificeert.

5.8 Een vergeten monument.

De Minister geeft zelf (blz. 5 voorlaatste alinea) aan dat de kerk in het MIP/MSP positief is getoetst, en dat het niet aanwijzen destijds niet op inhoudelijke gronden gebeurde.

Om welke reden dan die aanwijzing -ten onrechte- achterwege is gebleven, laat de Minister echter onvermeld.

Bij gebreke van inhoudelijke redenen, moet het erop worden gehouden dat de kerk bij de eindaanwijzing MSP louter en alleen wegens een administratieve omissie/vergissing/fout over het hoofd is gezien.

Een en ander blijkt onbetwistbaar uit het onderzoek dat STERK daarnaar heeft verricht (zie bijlage 4b ad punt 8 Ambtsbericht en bijlage 4d). Het resultaat van dit onderzoek is al eerder, in de bezwaarschriftprocedure, onder de aandacht van de Minister gebracht. De Minister heeft dit belangrijke gegeven echter geheel buiten zijn heroverweging gehouden. Ten onrechte. Hoe dan ook, vast staat dat de kerk ook in de ogen van de Minister aangewezen had moeten zijn binnen MSP, en dat dit uiteindelijk over het hoofd is gezien.

In dit verband is van belang de toelichting bij Tijdelijke Beleidsregel 2004, paragraaf 4 sub a:

*“...betekent dit niet dat aanwijzing van een bedreigd topmonument van vóór 1940 is uitgesloten. Het karakter van een beleidsregel impliceert de mogelijkheid om bijzondere gevallen een uitzondering te maken als het werkelijk een bedreigd topmonument betreft. **Ik ga ervan uit dat het in de periode van vóór 1940 uitsluitend om dit soort uitzonderlijke gevallen zal gaan. Gelet op het feit dat deze periode reeds onderwerp is geweest van omvangrijk onderzoek, inventarisatie, selectie en registratie [MIP, MSP en MRP] , mag worden aangenomen dat er nauwelijks of geen topmonumenten uit die periode zijn die niet reeds beschermd zijn. De kans dat de situatie zich voordoet dat ik van deze beleidsregel moet afwijken, acht ik daarom gering. Desalniettemin is het goed dat ik die mogelijkheid heb**”.*

STERK heeft voldoende aangetoond en de Minister erkent dat de kerk had dienen te zijn geselecteerd/geregistreerd binnen genoemde selectieprocedures, maar dat dit uiteindelijk per abuis (administratieve fouten) niet is gebeurd.

Niets verzet zich ertegen om die omissie alsnog glad te strijken en de kerk alsnog aan te wijzen. De door de Minister gesignaleerde geringe kans dat hij alsnog een vergeten monument moet aanwijzen, en waarvoor hij juist de mogelijkheid wilde openhouden, doet zich in dit geval nu juist voor. Een reden temeer om tot aanwijzing over te gaan.

Aanknoping kan worden gezocht bij een overweging van de ABRvS d.d. 19-12-2007, nr. 200703592 rov 2.7.2.

In die casus bleek uit een rapport van het BMA dat een gebouw in het kader van het MIP niet was geselecteerd. ABRvS: "In dat licht is het niet aannemelijk dat het om een 'vergeten' topmonument zou gaan". A contrario redenerend: als wel aannemelijk is dat het om een monument van vóór 1940 gaat dat toch had moeten worden aangewezen, is aanwijzing geïndiceerd. althans is dit een extra argument voor aanwijzing.

De Minister heeft dit relevante gegeven, hoewel uitdrukkelijk onder zijn aandacht gebracht tijdens de bezwaarschriftprocedure, ten onrechte buiten zijn afweging gehouden.

Het feit dat onder die selectieprocedures de kerk per abuis niet is aangewezen, maakt de discretionaire marges voor de Minister dus aanzienlijk beperkter. Deze omissie komt voor reparatie in aanmerking, en dit reparatie-element maakt de beslissing veel "gebondener" dan de Minister doet voorkomen

Dit reparatie-element moet meewegen bij de aanwijzingsbeslissing.

Was in het verleden wel aangewezen, dan zou de kerk nu niet door de "nauwe poort" van de beleidsregel hoeven gaan.

Dit is een relevant gegeven bij de afweging wel/niet aanwijzen.

Juist ook vanwege dit reparatie-element (vergeten monument, gemiste aanwijzing) is er een reden temeer voor de Minister om de kerk niet het nadeel, maar het voordeel van zijn twijfel te geven, indien men al zou aannemen dat er goede gronden zijn voor twijfel (quod non).

5.9 Erkenning in vakliteratuur.

De discretionaire bevoegdheid van de Minister, beperkt als deze is, wordt bovendien zelfs volledig aan banden gelegd in de situatie dat de kerk een nationaal of internationaal erkende positie in de vakliteratuur heeft verworven.

Immers, in de toelichting bij de Tijdelijke beleidsregel 2004 (par. 4 sub a) is uitdrukkelijk aangegeven: *"Tot de hier bedoelde monumenten [topmonumenten] behoren in ieder geval [onderstreping STERK] die monumenten die reeds een nationaal of internationaal erkende positie in de vakliteratuur hebben verworven"*.

Ergo: staat dat vast, dan is er sowieso sprake van een topmonument, en volgt zonder meer aanwijzing.

De Minister meent dat de kerk geen of onvoldoende erkenning in de contemporaine vakliteratuur heeft verworven. De Minister heeft echter zijn huiswerk niet of onvoldoende gedaan. De kerk heeft immers (nationale) erkenning gevonden in het (in wetenschappelijke kringen wel degelijk meetellende) contemporaine Cuypersbulletin van december 2008 (zie bijlage 14), welk artikel dus

dateert van vóór de bestreden beschikking. Hierin is het deel van de Analyse van Gerrit Vermeer integraal opgenomen.

Op dit moment werkt STERK aan een lijst met additionele vindplaatsen in de vakliteratuur (onder meer afkomstig van de bibliotheek van de Minister, dan wel RCE) die zo spoedig mogelijk na gereedkoming zal worden nagezonden.

Daarnaast valt het STERK op dat de Minister ook hierin een ambivalente houding aanneemt: hij overweegt immers (blz. 11, alinea 2) dat de kerk in de contemporaine literatuur en in de vakliteratuur tot dusver “niet veel weerklank” heeft gevonden. Dus ook volgens de Minister heeft de kerk dus wel degelijk weerklank gevonden in de vakliteratuur, echter in zijn visie niet genoeg. Maar wat is dan genoeg?? Waarom of in hoeverre de aanwezige erkenning in vakliteratuur naar zijn smaak te licht of te gering is, laat de Minister evenwel volledig in het ongewisse. Zonder deze nadere toelichting en motivering, die ontbreekt, moeten we het erop houden dat ook de door de Minister aangetroffen erkenningen toereikend zijn. Bovendien wordt in de toelichting bij de Tijdelijke beleidsregels geen enkele eis gesteld aan *de mate* waarin er sprake is van erkenning in vakliteratuur. Eén enkele erkenning volstaat derhalve in beginsel, zoals de gepubliceerde waardenstelling van Vermeer, zeker wanneer die erkenning het niet te miskennen kaliber van de Analyse heeft. Even verderop in deze tweede alinea merkt de Minister echter op dat ook met de Analyse er nog geen sprake is van een erkende positie van de kerk in de vakliteratuur. Ook aan deze – niet gemotiveerde- opmerking kan zonder meer worden voorbij gegaan. De (drie) auteurs van de Analyse zijn gezaghebbende deskundigen, die de topwaarde van de kerk op wetenschappelijk verantwoorde wijze hebben geanalyseerd. Deze analyse is, als gezegd, wat betreft de kern gepubliceerd in het in wetenschappelijke kringen meetellende Cuypersbulletin. Hoeveel gepubliceerde erkenningen van hoeveel andere deskundigen heeft de Minister nog nodig om tot de bevinding te komen dat de kerk “in de vakliteratuur” erkenning heeft gevonden. Gaat het de Minister nu om de kwaliteit van één of enkele erkenningen en van de auteurs daarvan, of slechts om het aantal “hits” bij het screenen van de vakliteratuur tot nu toe?

Vervolgens meent de Minister (nog steeds in de tweede alinea, aan het slot) dat de Analyse eigenlijk pas het begin is van veel onderzoek dat nog moet worden gedaan naar de traditionalistische architectuur van het interbellum; op dat nadere onderzoek wil hij niet vooruitlopen door de kerk nu reeds als topmonument te erkennen, aldus de Minister. Ook deze redeneerwijze kan naar de mening van STERK niet worden aanvaard. Indien al kan worden aangenomen dat de waarde van de kerk nog onvoldoende is uitgekristalliseerd in gepubliceerd onderzoek, hetgeen STERK uitdrukkelijk betwist, valt op dit moment (ook in de ogen van de Minister) niet uit te sluiten dat nadere onderzoeken tot andere inzichten zullen leiden dan dat waartoe de Minister zelf (als gezegd: in zijn ééntje) thans komt. Het door de Minister erkende feit dat de kerk in ieder geval de potentie bezit om in de vakliteratuur (nog meer) erkenning te vinden, moet bij zijn besluitvorming juist meewegen in het voordeel van de kerk, en niet - zoals nu - in het nadeel.

Het opmerkelijke van deze gang van zaken is, dat in het verleden in een soortgelijke situatie juist op diepgaander onderzoek vooruitgelopen werd door alvast de markante voorbeelden te beschermen. Dat is onder meer gebeurd met een neogotische kerk op basis van een eerste verkennend onderzoek in 1977, terwijl men het MIP/MSP voor de periode 1850–1940 pas tien jaar later startte. Dus juist met monumenten, waarvan uit onderzoek in een vroeg stadium al blijkt dat ze beschermenswaardig zijn (zoals de Jozefkerk), kan de minister wel vooruitlopen op de stand van zaken van het verdere

onderzoek. Dat dit in het onderhavige geval niet zou kunnen vanwege het stringente beleid, snijdt geen hout, omdat dit anticiperen vanaf de jaren tachtig onder de noemer van stringent beleid plaatsvond!

5.10 Overige relevante belangen en gezichtspunten.

De stedenbouwkundige waarde van de kerk is buiten iedere discussie. De kerk is hoogst bijzonder vanwege zijn uitgekiende ligging aan het plein, waarmee het een alom geroemd ensemble vormt, zelfs bejubeld door de Minister in het ambtsbericht. De Minister erkent ook nu volmondig dat het kerkcomplex bepalend is voor de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving.

Sedert het MIP/MSP wordt de ensemblewaarde als verbijzondering van de drie hoofdcriteria (schoonheid, betekenis van de wetenschap en cultuurhistorische waarde) uit de Monumentenwet 1988 gehanteerd. Monumentenzorg is dan ook een wezenlijk onderdeel van de zorg voor (behoud van) ruimtelijke / stedenbouwkundige kwaliteit. Indien deze beschermd wordt via de instrument van het beschermd gezicht vindt integrale bescherming van de ambiance plaats, waarbij men de verplichting heeft één object als Rijksmonument aan te wijzen. Kiest men ondanks de erkende waarden niet voor een beschermd gezicht dan is dat, omdat die waarden voldoende beschermd zijn door aanwijzing van de “motor” van die ruimtelijke kwaliteiten, in casu de Jozefkerk.

Zeker wanneer men in het kader van het MIP/MSP voor objectbescherming heeft gekozen, tellen de stedenbouwkundige waarden in zo'n geval des te zwaarder in de besluitvorming, omdat men het andere instrument daarvoor buiten gebruik laat. Daarom is het des te schrijnender dat de aanwijzing die via het MIP/MSP plaats had moeten vinden vanwege ambtelijke omissies geen doorgang heeft gevonden. Iets dat, zoals reeds vaker gezegd, de Minister sowieso in het kader van deze procedure had moeten repareren.

Voor de goede orde, het is voor belangengroepen als STERK niet mogelijk om voor een bedreigd stedenbouwkundig ensemble de status van beschermd gezicht aan te vragen. De wet voorziet daar namelijk niet in.

Aan dit belangrijke facet gaat de Minister ten onrechte geheel voorbij.

Hetzelfde geldt voor de omstandigheid dat vast staat dat er een zeker (gegarandeerd) behoudsperspectief aanwezig is, zowel technisch als functioneel. Dit blijkt uit bijlage 12 en 16. Voor de kerk kan een (ook het kerkbestuur) passende herbestemming worden gevonden.

Ook dit aspect wordt door de Minister buiten beschouwing gelaten.

De toelichtingen bij de beleidsregels bepalen uitdrukkelijk dat de Minister ook met deze belangen (stedenbouwkundige waarde, complexwaarde en behoudsperspectief) rekening behoort te houden bij zijn aanwijzingsbeslissing.

Al deze belangen meewegende, kon de Minister niet tot de bestreden beschikking komen, althans had hij de kerk het voordeel van de twijfel behoren te geven.

6 Afsluiting en conclusie.

Gelet op al het vorenstaande redeneert de Minister onzuiver waar hij in zijn (hierboven geciteerde) conclusie overweegt dat hij geen feiten en omstandigheden aanwezig acht, die kunnen of moeten leiden tot afwijking van de Tijdelijke beleidsregel (art. 4:84 Awb).

Het gaat hier in de eerste plaats immers niet om *afwijking* van zijn beleidsregel in de zin van genoemd wetsartikel, maar juist om de behoorlijke *toepassing* van die beleidsregel en de daarbij behorende toelichting, door de kerk – ontegenzeggelijk een topmonument – als voorzien in de beleidsregel aan te wijzen als beschermd monument.

In de tweede plaats, voor het geval dat mocht worden vastgesteld dat de Minister in redelijkheid kon oordelen dat de kerk niet zonder meer als topmonument is te waarderen, en dus op die grond geen uitzondering behoefde te maken op de strikte beleidsregel “niets aanwijzen van vóór 1940”, rechtvaardigen de hierboven aangegeven feiten en omstandigheden naar het oordeel van STERK overigens wel degelijk een afwijking (als bedoeld in de “tenzij”-regel in art. 4:84 Awb) van die strikte beleidsregel. De Minister heeft evenwel tot op heden nagelaten duidelijk aan te geven en te onderbouwen welk relevant belang zich verzet tegen het (alsnog) aanwijzen van de kerk, daar waar de monumentwaardigheid van de kerk ook voor de Minister buiten kijf staat en hij verder niets heeft ingebracht tegen de gemotiveerde stelling van STERK dat de kerk aantoonbaar een ‘vergeten’ monument is dat louter wegens een administratieve omissie destijds binnen MSP de eindaanwijzing en -registratie heeft gemist.

Slechts één belang tegen aanwijzing van de kerk laat zich raden, en dat is het ‘belang’ van de Minister om zijn eigen rigide anti-aanwijzing-beleid koste wat kost, dus zonder uitzondering, te verdedigen. Aan dit ‘belang’ kan vanzelfsprekend geen zelfstandige betekenis toekomen, laat staan een beslissende.

Dat dit strikte beleid sedert haar introductie in 2004 een eigen leven is gaan leiden, valt reeds af te leiden uit het gegeven dat sedertdien geen enkel topmonument als zodanig is erkend en aangewezen, althans de Minister kan desgevraagd dergelijke gevallen niet aanduiden. Dit cijfer (nihil) spreekt derhalve voor zichzelf. In de praktijk staat het restrictieve aanwijzingsbeleid gelijk aan een “zero tolerance”-beleid.

Conclusie

De bestreden beschikking kan op grond van al het bovenstaande niet in stand blijven. Zij komt voor vernietiging in aanmerking.

De Minister laat er geen misverstand over bestaan dat slechts één (enkele) reden in de weg staat aan aanwijzing van de kerk conform het verzoek van STERK, namelijk: zijn bevinding dat de kerk niet een topmonument is.

Als deze beoordeling onhoudbaar of ondeugdelijk blijkt te zijn en het beroep van STERK gegrond wordt bevonden, is derhalve geen nadere discretionaire besluitvorming meer vereist. Bij de waardering ‘top’monument zou de Minister de kerk immers zonder meer hebben aangewezen conform de toepasselijke beleidsregel. Derhalve kan bij gegrondbevinding van het beroep rechtens

nog maar één rechtmatig besluit worden genomen: aanwijzing van de kerk op de voet van art. 3 Mw. als beschermd monument.

De rechtbank kan derhalve zelf in de zaak voorzien door zelf te doen wat de Minister in de beslissing op bezwaarschrift had moeten doen, dus door het primaire besluit d.d. 20 september 2007 te herroepen en zijn uitspraak in de plaats te laten treden van de te vernietigen bestreden beschikking.

Indien de rechtbank niet zelf in de zaak voorziet, verzoekt STERK de rechtbank om in de uitspraak te bepalen dat de Minister de kerk overeenkomstig het advies van de Raad voor Cultuur had behoren aan te wijzen als beschermd monument op de voet van artikel 3 Mw., met de opdracht aan de Minister om met inachtneming van de uitspraak een nieuw besluit op het bezwaarschrift te nemen, zulks binnen een termijn van vier weken na de uitspraak.

STERK verzoekt de rechtbank een nadere termijn te stellen voor het alsnog indienen door STERK van:

- de in dit beroepschrift vermelde bijlagen, voor zover deze bij de indiening van het beroepschrift nog ontbreken;
- de vakinhoudelijke repliek van haar deskundigen; en
- een opsomming van de door STERK in de bezwaarschriftprocedure ingebrachte argumenten en gezichtspunten die door de Minister ten onrechte volledig buiten zijn heroverweging zijn gehouden.

Daarnaast verzoekt STERK de rechtbank haar de gelegenheid en voldoende tijd te geven de verschuldigde griffiegelden te voldoen nu haar bestuur vanwege de vakantieperiode moeilijker bereikbaar is. In principe is de stichting op het in het briefhoofd vermelde adres bereikbaar, zij het dat dit onbezet is gedurende de periode 12 augustus tot en met 3 september 2009.

STICHTING ERFGOED KAATSHEUVEL

Naam en handtekening gemachtigde(n):

C.H.M. Grootswagers-Theuns
Voorzitter

M.Th. Hendriks
Secretaris

7 Inhoud

1	Bestreden beschikking:.....	1
2	Bijlagen bij het beroepschrift	3
3	Belang STERK	4
4	Erkenningen door de Minister	4
5	Gronden van het beroep	4
5.1	Hoe discretionair is de discretionaire bevoegdheid van de Minister?.....	5
5.2	“Bindend” advies van de Raad voor Cultuur.....	5
5.3	Vele andere positieve adviezen/waarderingen.	8
5.4	En nóg een positief advies.....	9
5.5	Eigenlijk een topmonument, maar ook weer net niet?	9
5.6	De inhoud van de waardering door de Minister.	10
5.7	Niet alleen geen beoordelingsvrijheid (m.b.t. de kwalificatievraag), maar óók geen beleidsvrijheid (m.b.t. de aanwijzingsbevoegdheid)	11
5.8	Een vergeten monument.	12
5.9	Erkenning in vakliteratuur.....	13
5.10	Overige relevante belangen en gezichtspunten.....	15
6	Afsluiting en conclusie.	16
7	Inhoud.....	18